

Vreme: 25.07.2026 14:42

Medij: insajder.net

Link: <https://insajder.net/drustvo/vode-vojvodine-obustavile-navodnjavanje-na-pojedinin-deonicama-nizak->

Autori: Insajder

Teme: Elektroprivreda Srbije (EPS)

Naslov: "Vode Vojvodine" obustavile navodnjavanje na pojedinim deonicama: Nizak Dunav ugrožava i energetiku i plovidbu

5309

Foto: Srđan Ilić Gotovo rekordno niski vodostaji u slivu Dunava počeli su ozbiljno da ugrožavaju navodnjavanje, proizvodnju električne energije, plovidbu i uvoz naftnih derivata. Zbog dodatnog pada nivoa vode u kanalskoj mreži, Javno vodoprivredno preduzeće "Vode Vojvodine" privremeno je obustavilo navodnjavanje na pojedinim deonicama Hidrosistema Dunav-Tisa-Dunav. Iz tog preduzeća upozoravaju da je očuvanje stabilnosti vodnog režima od ključnog značaja kako ne bi bili ugroženi biološki minimum, kao i biljni i životinjski svet. Građane i korisnike pozvali su da vodu iz kanalske mreže koriste racionalno i namenski. "Vode Vojvodine" su prethodnih dana angažovale sve raspoložive kapacitete kako bi obezbedile dodatne količine vode u kanalima. U koritu Dunava, na crpilištima u Bezdanu i Bogojevu, koja zbog niskog vodostaja već duže rade otežano, bagerima su uklanjani nanosi mulja i peska i produbljivano je korito kako bi agregati mogli da rade i u ekstremnim uslovima. Istovremeno su plovne kosačice uklanjale vodenu vegetaciju da bi se ubrzao protok vode kroz kanale. Međutim, uprkos preduzetim merama, nivo vode nastavio je da opada, zbog čega je na pojedinim deonicama obustavljeno navodnjavanje. Korisnici su o tome obavešteni pisanim putem, a mere će ostati na snazi dok se vodostaj ne vrati na projektovani radni nivo potreban za navodnjavanje. Iz "Voda Vojvodine" najavljuju da će svakodnevno pratiti situaciju na terenu, dok će nelegalno i neracionalno zahvatanje vode biti sankcionisano. Minimum stigao ranije nego obično Stručnjaci trenutnu hidrološku situaciju ocenjuju kao izrazito nepovoljnu. Vodostaj Dunava duž toka kroz Srbiju dostigao je istorijske minimume, a najkritičnije je na severu zemlje, od Bezdana do Apatina. Na hidrološkoj stanici Bezdán zabeležen je rekordno nizak vodostaj od minus 120 centimetara, dok je sličan minimum registrovan i kod Bogojeva. Hidrolog Republičkog hidrometeorološkog zavoda Dejan Vladiković ranije je za Insajder objasnio da uzroke treba tražiti u manjku padavina i visokim temperaturama u većem delu sliva Dunava. "Čitavo proleće smo imali deficit padavina, jako visoke temperature na gornjem i srednjem toku Dunava. To su bile temperature iznad višegodišnjih proseka i vrlo veliki deficit padavina u Austriji, južnoj Nemačkoj, Slovačkoj, Češkoj, a posebno na području Mađarske, što je uticalo na to da se minimalni vodostaj pojavi mnogo ranije", rekao je tada Vladiković za Insajder. Vladiković je tada upozorio i da se u naredne dve nedelje ne očekuju obilnije padavine u slivovima Dunava i Save koje bi mogle značajnije da poprave stanje, kao i da bi nepovoljna hidrološka situacija mogla da se nastavi tokom avgusta. "Naši klimatolozi su uradili dugoročnu prognozu. Očekuju se temperature iznad proseka, dok će padavine biti veoma redukovane, što znači da se i u avgustu očekuje nepovoljna hidrološka situacija", rekao je Vladiković. Barže prevoze znatno manje goriva Nizak vodostaj otežao je i plovidbu, pa barže i tankeri Dunavom prevoze svega između 30 i 40 odsto uobičajenog tereta. Posledice su posebno vidljive pri uvozu naftnih derivata, koji je tokom jula pao na četvrtinu planiranih količina. Ministarka rudarstva i energetike Dubravka Đedović Handanović upozorila je da se deo goriva zbog toga prevozi drumskim i železničkim putem, što dodatno povećava troškove u trenutku kada su cene na svetskom tržištu već visoke. Zbog problema sa dopremanjem goriva, naftnim kompanijama omogućeno je da koriste sopstvene operativne rezerve kako bi snabdevanje tržišta ostalo stabilno. Državne robne rezerve, prema navodima ministarke, za sada nisu aktivirane. Srbija u strateškim rezervama raspolaže sa oko 269.000 tona dizela. Proizvodnja u "Đerdapu 1" pala na trećinu prosečne Suša i niski dotoci nepovoljno utiču i na rad hidroelektrana "Đerdap 1" i "Đerdap 2". Prema podacima Elektroprivrede Srbije, proizvodnja električne energije na Dunavu ove godine mogla bi da bude jedna od najlošijih u istoriji. U maju i junu zabeležena je najniža proizvodnja za te mesece od početka rada "Đerdapa 1". Dotoci Dunava upola su manji od prosečnih i približavaju se biološkom minimumu, pa ta hidroelektrana trenutno proizvodi nešto više od 5.000 megavat-sati dnevno - približno trećinu prosečne dnevne proizvodnje. Nizak vodostaj utiče i na sisteme za hlađenje termoelektrana u Kostolcu, zbog čega je smanjena i njihova proizvodnja. Iz EPS-a, međutim, poručuju da je snabdevanje građana i privrede električnom energijom stabilno i da nema razloga za brigu. Rekordni padaju i u regionu Slična situacija je i na Savi, mada povremene padavine u zemljama kroz koje ta reka protiče nakratko popravljaju stanje. Dugotrajan nizak vodostaj ostavlja posledice po plovidbu i rečni transport, navodnjavanje i poljoprivredu, energetiku, ali i po biljni i životinjski svet. Posledice su vidljive i na zemunskom keju, gde se Dunav povukao, otkrio sprudove i promenio izgled obale. Rekordno niski vodostaji beleže se i u drugim zemljama regiona. U Rumuniji je Dunav pao na najniži nivo od 1996. godine, zbog čega su uvedena ograničenja navodnjavanja poljoprivrednih useva, a otežani su plovidba i turizam. U hrvatskoj Batini izmeren je najniži vodostaj od početka merenja - minus 101 centimetar, što je 17 centimetara ispod prethodnog negativnog rekorda iz 2022. godine.

